

Sygn.akt III AUa 702/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Teresa Suchcicka

Sędziowie: Dorota Elżbieta Zarzecka

Barbara Orechwa - Zawadzka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 lutego 2021 r. w B.

sprawy z odwołania J. W. (1)

przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w O.

o odwieszenie i wypłatę emerytury wojskowej

na skutek apelacji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 sierpnia 2020 r. sygn. akt IV U 771/20

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w O. na rzecz J. W. (1) 240 (dwieście czterdzieści) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Dorota Elżbieta Zarzecka Teresa Suchcicka Barbara Orechwa - Zawadzka

Sygn. akt III AUa 702/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 kwietnia 2020 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w O. odmówił J. W. (1) odwieszenia i wypłaty emerytury wojskowej. W uzasadnieniu organ wskazał, że decyzją z 9 października 2018 r., w związku z ustaleniem przez ZUS prawa do emerytury (i podjęciem jej wypłaty) organ na podstawie art. 7 w.u.e. zawiesił prawo do emerytury wojskowej, zaś we wniosku skutkującym wydaniem odmownej decyzji odwieszającej wnioskodawca nie załączył dokumentu potwierdzającego zawieszenie realizacji prawa do emerytury w ZUS.

Od powyższego rozstrzygnięcia odwołanie wywiódł wnioskodawca, zarzucając decyzji naruszenie:

1. art. 7 w zw. z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (Dz. U. 2020, poz. 586) oraz ich rodzin w zw. z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej (Dz. U. 2020, poz. 53) poprzez dokonanie ich błędnej wykładni,

2. art. 39b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych poprzez zawieszenie prawa do emerytury wojskowej,

3. art. 45 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych poprzez nieuwzględnienie wniosku,

Na podstawie powyższych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zobowiązanie organu rentowego do podjęcia zawieszony emerytury wojskowej.

Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w O. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w O. do podjęcia wypłaty świadczenia emerytalnego J. W. (1) od dnia 1 marca 2020 r. (pkt I), oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w O. na rzecz wnioskodawcy 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt III) oraz przekazał wniosek zawarty w odwołaniu o wypłatę odsetek za czas opóźnienia w wypłacie emerytury Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w O. do rozpoznania (pkt IV).

Sąd Okręgowy ustalił, że J. W. (1) posiada prawo do emerytury wojskowej ustalonej decyzją z dnia 13 marca 1997 roku. Do ustalenia wysokości świadczenia przyjęto wówczas podstawę w wymiarze 75 % z tytułu 25 lat wysługi emerytalnej wojskowej oraz z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową. Decyzją z 9 października 2018 r. w związku z ustaleniem przez powszechny organ emerytalny prawa do emerytury (i podjęciem jej wypłaty) organ wojskowy zawiesił prawo do emerytury wojskowej.

W ocenie Sądu, odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był niesporny, a Sąd ustalił go na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach emerytalno-rentowych ZUS wnioskodawcy oraz w aktach (...) w O., której prawdziwość nie była kwestionowana przez strony.

Sąd podkreślił, że istotę sprawy stanowiło ustalenie, czy organ rentowy zaskarżoną decyzją prawidłowo odmówił odwieszenia emerytury wojskowej w związku z faktem, iż jest on uprawniony do wypłaty emerytury powszechnej i w myśl art. 7 w.u.e. nie przysługuje mu prawo do dwóch świadczeń. Zgodnie bowiem z art. 7 w.u.e. w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Zasadą jest zatem wypłacanie jednego świadczenia, lecz przy uwzględnieniu wyjątku, przewidzianego ustawą w celu zachowania zasady wzajemności składki i świadczeń.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle wskazanych przepisów oraz zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie sposób było uznać rozstrzygnięcie wojskowego organu rentowego za trafne.

Kluczowe znaczenie w niniejszej sprawie – zdaniem Sądu - ma pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, OSNP 2019/114, w którym Sąd ten wskazał na odmienną sytuację prawną żołnierzy zawodowych - w aspekcie wpływu „cywilnych” okresów stażu emerytalnego na prawo i wysokość świadczeń wojskowych pozostających w służbie przed 1 stycznia 1999 r. i osób odbywających służbę w okresie od 2 stycznia 1999 r. Mianowicie do wysługi emerytalnej żołnierza pozostającego w służbie przed 2 stycznia 1999 r. zalicza się z urzędu posiadane przed przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy emerytalnej (art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych), okresy te powodują określony w ustawie wzrost podstawy wymiaru emerytury (emerytura wojskowa wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę, a o 1,3% za każdy następny rok i o 0,7% za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę). Tak ustalona emerytura podlegać może również (na wniosek) zwiększeniu

– w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby o 1,3 % podstawy wymiaru za każdy rok zatrudnienia przed 1 stycznia 1999 r. w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy oraz za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub za okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia – pod warunkiem, że emerytura ta wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 50/55 lat życia albo stał się inwalidą. Natomiast prawo i wysokość emerytury żołnierzy, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. uzależnia się wyłącznie od okresów służby wojskowej, co wynika z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Sąd Najwyższy podkreślił w konkluzji, że żołnierz który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999 r. może w świadczeniu wojskowym – korzystać z „cywilnej” wysługi emerytalnej, natomiast przyjęty do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. nie ma takiego uprawnienia. Wskazał ponadto, że skoro emeryt korzysta ze wzrostu emerytury wojskowej z tytułu „cywilnej” wysługi emerytalnej, to oznacza, że zostaje zachowana zasada wzajemności składki i świadczeń w rozumieniu funkcjonującym w polskim systemie zabezpieczenia społecznego nawet wtedy, gdy włożony wkład nie jest wprost proporcjonalny do korzyści jaką przynosi zwiększenie emerytury.

W przypadku odwołującego w przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że nie miał on możliwości doliczenia okresów „cywilnego stażu pracy” do uprawnień emerytury wojskowej, gdyż zaliczając mu jedynie okres służby wojskowej, jego podstawa wymiaru świadczenia już wynosiła 75%. Odwołujący został zatem pozbawiony możliwości podwyższenia wysokości swojego świadczenia emerytalnego.

Analizując przytoczone powyżej orzeczenie Sądu Najwyższego oraz stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, że rozpoznawana sytuacja wyczerpuje przesłanki niezbędne do zaliczenia jej do sytuacji wyjątkowych, pozwalających na zakwalifikowanie odwołującego do grupy emerytów wojskowych, którzy pozostawali w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., a jednocześnie mają uprawnienia do pobierania dwóch świadczeń emerytalnych.

Zdaniem Sądu, bez znaczenia dla sprawy pozostaje kwestia, iż wyrok Sądu Najwyższego odnosi się do zastosowania przepisów ustawy emerytalnej powszechnej, bowiem rozwiązania prawne w obu ustawach są analogiczne i reguły właściwego rozumowania wymagają, aby rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego odnosić do obu uregulowań.

W konsekwencji Sąd Okręgowy, z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., w pkt I sentencji wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w jej punkcie III i zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. do podjęcia wypłaty świadczenia emerytalnego odwołującemu od 1 marca 2020 roku, zaś w pozostałym zakresie odwołanie oddalił, mając na uwadze, iż wniosek o odwołanie świadczenia emerytalnego został zgłoszony wojskowemu organowi rentowemu 5 marca 2020 roku, zaś zgodnie z art. 45 ustawy wojskowej w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczeń wypłatę wznawia się od miesiąca, w którym ustała ta przyczyna, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano decyzję z urzędu. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. mając na uwadze, iż odwołujący wygrał postępowanie, co do istoty, w całości.

Apelację od wyroku wywiódł Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w O.. Skarżąc wyrok w części zmieniającej decyzję z 2.04.2020 r. i zobowiązującej Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w O. do podjęcia wypłaty świadczenia emerytalnego J. W. (1) od dnia 1 marca 2020 r. (pkt I) oraz zasądzającej od Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w O. na rzecz wnioskodawcy 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt III).

Zarzucił naruszenie prawa materialnego przez jego niewłaściwe zastosowanie (błąd w subsumcji), polegające na przyjęciu, że ustalony w sprawie stan faktyczny odpowiada hipotezie normy prawnej zawartej w przepisie art. 95 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1997 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53, dalej zwana ustawą o emeryturach i rentach z FUS) i zastosowaniu tego przepisu, w rozumieniu, jakie nadał mu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17), zamiast zastosowania przepisu art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (j. t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2225, dalej zwana wojskową ustawą emerytalną) i oddalenia odwołania w całości.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części (jego pkt I. i III.) i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 2.04.2020 r. oraz o zasądzenie od odwołującego się na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję, a także kosztów zastępstwa procesowego za instancję apelacyjną, w obu przypadkach - według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części (pkt I i III) i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu apelacji Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w O. wskazał, że dopiero w sytuacji jeśli świadczeniobiorca ma już ustalone prawo do świadczenia (i pobiera je) na podstawie przepisów wojskowej ustawy emerytalnej (czy też np. policyjnej ustawy emerytalnej), Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek prawidłowego zastosowania przepisów art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W tym i z uwzględnieniem (bądź nie) ich wykładni zawartej w powoływanym wyroku Sądu Najwyższego. Odwrotna sytuacja nie daje takich prawnych możliwości.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik J. W. (2) wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Poczynione przez Sąd Okręgowy pisemne motywy zaskarżonego wyroku obszernie, wyczerpująco i logicznie, świadczą o zasadności zaskarżonego orzeczenia. Jak wiadomo Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania (uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów - zasada prawna z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 OSNC 2008/6/55). Nie jest też w orzecznictwie sporne, że sąd odwoławczy w pierwszej kolejności powinien rozważyć zarzuty procesowe, bowiem tylko prawidłowo ustalony stan faktyczny może stanowić podstawę do oceny poprawności zastosowania prawa materialnego (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2004 r. IV CK 208/03 LEX nr 182074; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2009 r. IV CSK 407/08 LEX nr 511007). Ocena przy tym trafności zarzutów odnoszących się do prawa materialnego możliwa jest bowiem jedynie w odniesieniu do ustalonego prawidłowo stanu faktycznego (por. np. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2000 r. II CKN 1061/98 LEX nr 749997; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 29 listopada 2002 r. IV CKN 1547/00 LEX nr 78324; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 30 czerwca 1997 r. II CKN 188/97 LEX nr 1228728; uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 października 2007 r. II CSK 273/07 LEX nr 621239; wyroku SN z dnia 8 kwietnia 1999 r. II CKN 525/98 LEX nr 1213499). Skarżący organ podniósł w sprawie tylko zarzuty prawa materialnego, stąd wobec braku podstaw do stwierdzenia nieważności postępowania z urzędu oraz braku zarzutów procesowych Sąd Apelacyjny przyjmuje za podstawę rozstrzygnięcia stan faktyczny ustalony przez sąd I instancji taktując go przy tym jako niesporny.

W apelacji podniesiony został zarzut naruszenia niewłaściwe zastosowanie (błąd subsumpcji), polegający na przyjęciu, że ustalony stan faktyczny odpowiada hipotezie normy prawnej zawartej w art. 95 ust.2 w zw. z ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1997r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zastosowaniu tego przepisu w rozumieniu, jakie nadał mu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt: 1 UK 426/17. W oparciu o tak postawiony zarzut sformułowany został wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania od decyzji organu rentowego, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia.

Zważyć należy, że w myśl art. 95 ust 2 ustawy emerytalnej, przepis art. 95 ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura

wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, (...) Biura (...) korupcyjne go, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Wyjątek określony w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (ustawa z dnia 10 grudnia 1993 r., tekst jednolity z 2019 r. poz. 289) wskazuje na zasady wg. których obliczana jest emerytura wojskowa, a mianowicie emerytura dla żołnierza, który został powołany do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta według zasad określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5.

Przypomnieć należy, że J. W. (1) posiada prawo do emerytury wojskowej ustalonej decyzją z dnia 13 marca 1997 roku. Do ustalenia wysokości świadczenia przyjęto wówczas podstawę w wymiarze 75 % z tytułu 25 lat wysługi emerytalnej wojskowej oraz z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową. Decyzją z 9 października 2018 r. w związku z ustaleniem przez powszechny organ emerytalny prawa do emerytury (i podjęciem jej wypłaty) organ wojskowy zawiesił prawo do emerytury wojskowej.

Analiza treści uzasadnienia apelacji pozwala stwierdzić, iż organ rentowy konsekwentnie prezentuje koncepcję, wedle której J. W. (1) mógłby - w oparciu o pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt: I UK 426/17- wnosić o podjęcie zawieszony emerytury jedynie wówczas, gdyby zawieszeniu uległa emerytura „cywilna”. W ocenie apelującego, skoro nie doszło do zawieszenia emerytury cywilnej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, to nie może być mowy o zasadności przyjęcia poglądu prezentowanego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt: I UK 426/17. W ocenie organu, J. W. (1) winien wystąpić z wnioskiem o wypłatę świadczenia emerytalnego z Wojskowego Biura Emerytalnego, oczekując jednocześnie na wydanie z urzędu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji w przedmiocie zawieszenia wypłaty świadczenia, a następnie wnosić odwołanie od tej decyzji i dopiero wówczas zasadnym byłoby kierowanie (do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych) żądania o podjęcie zawieszony emerytury cywilnej, wspierając się wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy w przywołanym powyżej wyroku.

Przyjmując, że spornym w przedmiotowej sprawie było jedynie to czy organ rentowy zaskarżoną decyzją prawidłowo odmówił odwieszenia emerytury wojskowej w związku z faktem, iż jest on uprawniony do wypłaty emerytury powszechnej i w myśl art. 7 w.u.e. nie przysługuje mu prawo do dwóch świadczeń to w zakresie zastosowanych przepisów prawa materialnego Sąd Apelacyjny podziela ocenę prawną dokonaną przez Sąd Okręgowy. Nie ulega wątpliwości, że w polskim systemie zabezpieczenia społecznego zasadą jest pobieranie jednego świadczenia (wybranego lub wyższego) co wynika wprost z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53 j.t.). Zgodnie z ust. 2. tegoż artykułu przepis ust.1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Na tle tych regulacji jasne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. I UK 426/17 (OSNP 2019/9/114) – cytowanym trafnie przez Sąd Okręgowy, że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej. Inaczej mówiąc w przypadku skarżącego prawo do pobierania emerytury w systemie powszechnym – aktualnie zawieszony - obok emerytury wojskowej służy ubezpieczonemu wtedy, gdyby

nie było możliwości uwzględnienia przy ustalaniu wysokości emerytury wojskowej jego stażu ubezpieczeniowego w systemie powszechnym stażu „cywilnego” (w tym zakresie por. wyrok SA Katowicach 26.07.2019 r. III AUa 1045/18). Tak też jest właśnie w świetle prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego poczynionych w przypadku wnioskodawcy. Pobierane przez ZUS składki emerytalne nie miały wpływu na wysokość emerytury wojskowej J. W. (1), z tego względu, iż wnioskodawca wraz z zakończeniem zawodowej służby wojskowej nabył uprawnienie do pobierania wojskowej emerytury w maksymalnej dopuszczalnej prawem wysokości (75% podstawy wymiaru, k.34 a.s.). Zatem nie było możliwym doliczenie do jego świadczenia okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia (art. 14 ust. 1 pkt 2 w zw. ust.2 pkt 1 ustawy). Oznacza to, że ubezpieczony płacący składki na ubezpieczenie społeczne w systemie powszechnym nie mógłby skorzystać z nich w żaden sposób, gdyby odmówił mu pobierania obu zbiegających się świadczeń. Trzeba zauważyć, iż możliwość pobierania w takich okolicznościach obu świadczeń przez ubezpieczonych jest w swej konstrukcji zbliżona do konstrukcji rolników pobierających świadczenia rolnicze, którzy jednocześnie mogą efektywnie nabyć świadczenia w systemie powszechnym, gdy są urodzeni po dniu 31.12.1948 r., którym nie zalicza się okresów ubezpieczenia w systemie powszechnym do emerytury rolniczej (por. art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.; o ubezpieczeniu społecznym rolników Dz.U.2020.174 j.t.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego koncepcja prezentowana przez organ rentowy z powyższych względów, nie jest do zaakceptowania. Nie jest do przyjęcia bowiem taki pogląd, wedle którego prawo do dwóch świadczeń przysługuje tylko takiemu ubezpieczonemu, wobec którego zawieszono zostało prawo do emerytury cywilnej w oparciu o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Nie sposób się przy tym zgodzić także ze stanowiskiem organu rentowego, wedle którego przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie mogą mieć zastosowania w tego rodzaju sprawach, bowiem kwestia ta jest samodzielnie i wyczerpująco uregulowana w art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. Wypada jedynie zaznaczyć, iż treść przywołanego przepisu wprost wskazuje, iż w przypadku zbiegu prawa do emerytury przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie - wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Taka konstrukcja przepisu jednoznacznie przesądza, iż dla odtworzenia normy prawnej wynikającej z cytowanego art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych koniecznym jest „uzupełnienie” tej normy dyspozycją przepisów szczególnych. Istotna jest bowiem treść omawianych przepisów art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będących przedmiotem wykładni przeprowadzonej przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r. Przepis ust. 1 (będący odpowiednikiem art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych) stanowi, iż w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Uzpełnieniem cytowanego przepisu jest ust. 2 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wprost nawiązujący do przepisów wojskowej ustawy emerytalnej. Nie sposób zatem kształtować normy prawnej wynikającej z przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych w oderwaniu od przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W świetle powyższych rozważań wniesiona apelacja okazała się niezasadna i stosownie do art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyników - na zasadzie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r, poz. 1804 z zm.), a zatem na podstawie zasady odpowiedzialności za wynik procesu, w myśl której strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić stronie wygrywającej poniesione koszty – w tym przypadku koszty zastępstwa prawnego.

Dorota Elżbieta Zarzecka Teresa Suchcicka Barbara Orechwa - Zawadzka